

BIJLAGE V BELEIDSKADER (RW1809-28/ HITM/218)

INHOUDSOPGAVE	blz.
1. BELEIDSKADER	1
laatste bladzijde	6
BIJLAGEN	aantal blz.
-	

1. BELEIDSKADER

In tabel 1.1 is een overzicht opgenomen van kaderstellende wetgeving en beleid. In de tabel zijn de beleidsstukken opgenomen die kaders stellen en richting geven aan de te ontwikkelen alternatieven in de MIRT verkenning Zandhonger Oosterschelde. Per beleidsdocument wordt een korte toelichting gegeven en wordt de relevantie voor de verkenning beschreven.

Tabel 1.1. Overzicht kaderstellende wetgeving en beleid

document	toelichting	relevantie voor verkenning Zandhonger Oosterschelde
Waterwet	in de Waterwet zijn (water)kwaliteitseisen (normen) opgenomen voor waterkeringen, waterkwaliteit, functievervulling en de chemische en ecologische toestand van watersystemen	de dijken rond de Oosterschelde moeten een storm kunnen weerstaan met een kans van voorkomen van eens per 4.000 jaar, waarbij de toetsing rekening houdt met de aanwezigheid van het voorland voor de dijk. Verlies van platen en slikken voor de dijk kan leiden tot een zwaardere belasting van de dijken waardoor een aantal dijkvakken voortijdig niet meer zullen voldoen aan de veiligheidsnorm. De Waterwet legt op maatregelen te nemen om het veiligheidsniveau te behouden
Natuurbeschermingswet 1998 - Natura 2000	Natura 2000 is het Europese netwerk van natuurgebieden, waarvoor instandhoudingsdoelen gelden. Ruimtelijke ontwikkelingen mogen niet leiden tot significante effecten voor deze instandhoudingsdoelen. Indien significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten dient de initiatiefnemer een passende beoordeling op te stellen voor het verkrijgen van een Natuurbeschermingswetvergunning	<p>het Europese Natura 2000-beleid vormt een directe aanleiding voor de MIRT verkenning. De Oosterschelde is een Speciale Beschermingszone doordat het een belangrijke stop is voor migrerende vogels, een belangrijk broedgebied voor bijzondere vogelsoorten en er in het gebied waardevolle habitats zoals Atlantische en continentale kwelders en schorren voorkomen.</p> <p>De natuuropgave voor de Noordzee, Waddenzee en Delta, waaronder de Oosterschelde valt, is vastgesteld door het ministerie van LNV in een doelendocument met instandhoudingsdoelen. Zandhonger wordt in het Doelendocument aangehaald als een belangrijk obstakel voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Er is daarom besloten om instandhoudingsdoelen te formuleren waarin rekening wordt gehouden met een afname van het intergetijdengebied met 50 ha/jaar en de verplichting op korte termijn te onderzoeken welke maatregelen mogelijk zijn dit verlies te beperken. De MIRT verkenning Zandhonger Oosterschelde geeft invulling aan deze onderzoeksverplichting naar maatregelen voor het behouden van intergetijdengebied.</p> <p>De wettelijke bescherming van de Oosterschelde in het kader van de natuurbeschermingswet houdt in dat maatregelen tegen Zandhonger geen blijvende schade mogen</p>

document	toelichting	relevantie voor verkenning Zandhonger Oosterschelde
		aanrichten aan beschermde flora en fauna
Beheerplan Natura 2000 Deltawateren	Rijkswaterstaat stelt één Natura 2000 beheerplan op voor de negen deltawateren in Nederland, met uitwerkingen per deelgebied. In het beheerplan worden maatregelen gedefinieerd om de instandhoudingsdoelen te halen. Gebruikersactiviteiten worden getoetst aan het voorkomen en de gevoeligheid van aanwezige natuurdoelen	het beheerplan Natura 2000 Deltawateren wordt nog ontwikkeld. Het beheerplan zal onder andere ingaan op het beheer in de Oosterschelde. Dit beheerplan beschrijft de problematiek omtrent de zandhonger in de Oosterschelde en verwijst voor maatregelen naar de MIRT verkenning Zandhonger
Natuurbeschermingswet 1998 - Natuurmonumenten	de Natuurbeschermingswet 1998 maakt het mogelijk om natuurmonumenten te beschermen door deze aan te wijzen als 'beschermde natuurmonument'	de Oosterschelde is aangewezen als natuurmonument. Dit betekent dat in het gebied de rust niet verstoord mag worden, de bodem en het water niet verontreinigd mogen worden en er geen schade aan het gebied mag worden toegebracht. Het voornemen van het rijk is de nationale koppen van het natuurbeleid ten opzichte van de internationale verplichtingen te beperken. Dit betekent voor de Oosterschelde dat de extra aanduidingen die de status als natuurmonument ten opzichte van instandhoudingsdoelen ingevolge Natura 2000 opleveren komt te vervallen. (Brief Staatssecretaris EL&I aan de Tweede Kamer 23 februari 2011)
EHS	de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. De EHS is een samenhangend netwerk van natuurkerngebieden en verbindingzones. De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening	de Oosterschelde is aangewezen als EHS-gebied. Voor de EHS geldt een 'nee, tenzij regime'. Ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de Structuurvisie Oosterschelde, die leiden tot aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden zijn niet toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. Effecten moeten dan wel worden gemitigeerd of gecompenseerd volgens het EHS-spelregelkader
Flora- en faunawet	in de Flora en Faunawet staan soorten beschreven die beschermd worden in Nederland. Bij de uitvoer van plannen moeten worden voldaan aan de Flora en faunawet, dat betekent geen (of beperkte) negatieve effecten op soorten die in de wet beschreven staan	in de toekomstige structuurvisie Oosterschelde mag geen verstoring plaatsvinden tijdens het broedseizoen van vogels en zoogperiode van zeehonden. De structuurvisie zelf is te abstract voor toetsing aan de Flora en faunawet; dit is ook niet verplicht. In het MER wordt wel de mogelijke beïnvloeding van de strengst beschermde soorten in beeld gebracht
Nota Soortenbeleid. Flora en fauna van Zeeland. (2001).	'Soortenbeleid' omvat maatregelen voor het behoud van zeldzame planten- en diersoorten die onvoldoende kunnen profiteren van het gangbare beleid voor	maatregelen voor de bescherming van schorren, zeegras en zeehonden worden beschreven in dit beleidsdocument

document	toelichting	relevantie voor verkenning Zandhonger Oosterschelde
	natuur, milieu en water, en die daardoor een groot risico lopen te verdwijnen Soortenbeleid is dus specifiek bedoeld voor de meest kwetsbare en bedreigde planten- en diersoorten in Zeeland, zoals de Ruige anjer, de Noordse woelmuis, de Bontbekplevier, de Boomkikker en de Kleine parelmoervlinder. Het gaat om tijdelijke maatregelen om een aantal specifieke soorten door een moeilijke periode heen te helpen	
doelsoorten voor het Zeeuwse natuurbeleid (2009)	beschrijving van de doelsoorten voor het Zeeuwse natuurbeleid	in dit document is het natuurbeleid van de provincie Zeeland beschreven ten aanzien van doelsoorten
Provinciaal Natuurgebiedsplan (2009)	Provinciaal Natuurgebiedsplan voor begrenzing, verwerving, inrichting en beheer van de natuurgebieden en agrarische beheergebieden van de Zeeuwse Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	in dit document staat het beheer van de Oosterschelde beschreven
Zeeland biodivers!...natuurlijke variatie in de regio. Plan van aanpak 2011 - 2020 (2011)	in de nota wordt een overzicht gegeven van wat de provincie Zeeland regionaal (op Zeeuwse schaal) al doet aan biodiversiteit en het belang van de voortzetting daarvan. Maar vooral wordt gezocht naar de nieuwe kansen met bijbehorende maatregelen	de stand van zaken betreffende biodiversiteit in de Oosterschelde staat in dit document beschreven
Kaderrichtlijn Water (2000)	de Europese Kaderrichtlijn Water, die in 2000 in werking is getreden, heeft tot doel om aquatische ecosystemen en waterafhankelijke terrestrische natuur voor achteruitgang te behoeden of te verbeteren	de Oosterschelde wordt gerekend als Scheldestroomgebied en is daarbij aangewezen tot kustwater. In de KRW zijn doelen gesteld voor het areaal intergetijdengebied in de Oosterschelde. Daarnaast zijn er binnen het intergetijdengebied doelen gesteld voor het percentage bedekking met zee gras en litorale mosselbanken
Deltacommissie (2008)	de Deltacommissie (commissie Veerman) is door de regering gevraagd advies uit te brengen over de bescherming van Nederland tegen de gevolgen van klimaatverandering	het advies van de Deltacommissie in 2008 schetst een lange termijn visie voor het waterbeheer in Nederland. Voor de Oosterschelde wordt gedacht aan zandsuppleties in de Oosterschelde voor bestrijding van de zandhonger en op lange termijn het terugbrengen van de getijdendynamiek. Tevens heeft de commissie de aanbeveling gedaan om het Volkerak - Zoommeer samen met de Grevelingen en eventueel de Oosterschelde inrichten voor de tijdelijke berging van het overtollig rivierwater van Rijn en Maas
Nationaal Waterplan (2009)	het Nationaal Waterplan (NWP) is het rijksplan voor het waterbeleid voor de	in het NWP is het opstarten van de MIRT verkenning zandhonger aangekondigd. De grond-

document	toelichting	relevantie voor verkenning Zandhonger Oosterschelde
	<p>periode 2009 - 2015. Het plan bevat een eerste uitwerking van het advies van de Deltacommissie.</p> <p>Het NWP beschrijft de maatregelen die genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten</p>	<p>gedachte van het NWP is meebewegen met natuurlijke processen waar het kan. Voor de MIRT verkenning betekent dit dat - indien mogelijk - natuurlijke alternatieven de voorkeur hebben boven harde oplossingen. Het Nationaal Waterplan is een structuurvisie volgens de Wet op de ruimtelijke ordening en werkt door in ruimtelijke plannen van overheden in de zuidwestelijke delta.</p> <p>In het Nationaal Waterplan is ook een principebesluit genomen om uiterlijk in 2015 weer zout water uit de Oosterschelde toe te laten. Het inlaten van zout water en het terugbrengen van een beperkt getij (30 - 50 cm), zorgt ervoor dat een gezond zoutwatersysteem ontstaat met onder andere kansen voor schelpdiercultures (onder andere mossel en oesterkweek)</p>
Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren (BPRW) (2010-2015)	het BPRW beschrijft het beheer van de Rijkswateren voor de periode 2010-2015. Rijkswaterstaat voert het beheer uit	in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren is de Oosterschelde opgenomen als 'sense of urgency' opgave, waarin het belang wordt onderstreept om haalbare en betaalbare oplossingen voor de zandhongerproblematiek te ontwikkelen en uit te voeren, voornamelijk vanuit het oogpunt van waterveiligheid. Het nationale beheer- en ontwikkelplan Rijkswateren is regionaal vertaald in het Regionaal Beheerplan Nat
Regionaal Beheerplan Nat	in het Regionaal Beheerplan Nat zijn streefbeelden voor gebieden vastgesteld	de streefbeelden zijn: 1) behoud en ontwikkeling van processen die behoren bij een zeearm of estuarium (getij- en eventueel rivierstromen en onder invloed daarvan erosie en sedimentatie in dynamisch evenwicht); 2) behoud en ontwikkeling van patronen die behoren bij een zeearm of estuarium (geulen, slikken, platen en schorren) met bijbehorend reliëf (schorranden, kreken, plaatoevers), inclusief biotische componenten (als kokkel- en mosselbanken, schorvegetaties); zo mogelijk behoud en ontwikkeling van overgangen van zoet-, via brak- naar zoutwatersystemen; 3) behoud en ontwikkeling van de complete voedselketen van een zeearm of een estuarien systeem
Stroomgebiedbeheerplan Schelde (2009-2015)	het stroomgebiedbeheerplan Schelde is opgesteld door het Rijk, dit plan werkt het beleid van de Kaderrichtlijn Water uit. In dit plan zijn maatregelen gedefinieerd die genomen worden om aan de doelstellingen te voldoen. Voor de periode 2015 - 2021 zal er een nieuw be-	in het plan worden de maatregelen in kader van de KRW beschreven. In het plan wordt aangegeven dat in de Oosterschelde het beoogde areaal en/of de aantallen van beschermde soorten door autonome ontwikkelingen onder druk staat. Effectieve en betaalbare maatregelen zijn echter nog niet bekend

document	toelichting	relevantie voor verkenning Zandhonger Oosterschelde
	heerplan worden vastgesteld	Rijkswaterstaat en het Ministerie van LNV hebben hiervoor nader onderzoek afgesproken. Dit houdt in dat het effect van autonome ontwikkeling op de natuurdoelen in beeld wordt gebracht en mogelijke maatregelen worden verkend. Dit onderzoek kan leiden tot een bijstelling van de natuurdoelen (maatwerk). Op de korte termijn blijven de huidige instandhoudingsdoelen en - eventueel - daaraan gekoppelde gevolgen voor bestaande vergunningen en nieuwe activiteiten ongewijzigd. Bij een eventueel besluit tot aanpassing van natuurdoelen (maatwerk) worden effecten op bestaande vergunningen en nieuwe activiteiten meegewogen. De afstemming van doelen en de weergave daarvan in het stroomgebiedbeheerplan beperkt zich tot die delen van de doelstellingen van de beschermde gebieden die een relatie hebben met de ecologische of chemische kwaliteit van het water
Waterbeheerplan Waterschap Scheldestromen	Waterschap Scheldestromen is verantwoordelijk voor het beheer van het binndijkse oppervlaktewater in Zeeland. Doel van het waterbeheer is het bereiken en in stand houden van een goede toestand van dit oppervlaktewater. Zowel wat de waterkwaliteit betreft als de waterkwantiteit. In het waterbeheerplan wordt aangegeven met welke maatregelen en tegen welke prijs het waterschap dit doel wil bereiken. Door de fusie van de twee Zeeuwse waterschappen hebben we te maken met twee waterbeheerplannen: een plan van het voormalige waterschap Zeeuwse Eilanden en een plan van het voormalige waterschap Zeeuws-Vlaanderen. Beide plannen zijn van kracht en gelden voor de periode 2010 t/m 2015. In de loop van 2011 worden de uitvoeringsprogramma's van beide plannen samengevoegd tot een uitvoeringsprogramma van waterschap Scheldestromen	het beheerplan is niet van toepassing op de Oosterschelde. De buitenwateren, zoals de Ooster- en Westerschelde en het Veerse Meer, vallen niet onder het beheer van het waterschap, maar van Rijkswaterstaat. Het beheer betreft zowel het kwantiteitsbeheer als het kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater
Deltaprogramma, Werk aan de Delta (2011)	het Deltaprogramma is een nationaal programma waarin Rijksoverheid, provincies, gemeenten en waterschappen samen werken met maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Het doel is om Nederland ook voor de volgende generaties te be-	de Oosterschelde valt binnen de deelprogramma's Zuidwestelijke Delta waarvoor een lange-termijnverkenning wordt uitgevoerd. In verband met verwachting van hogere zeespiegel en toenemende extremen (hoog en laag) in rivierafvoeren staat centraal het ontwikkelen van een lange termijn strategie voor de Zuid-

document	toelichting	relevantie voor verkenning Zandhonger Oosterschelde
	<p>scheren tegen hoogwater en te zorgen voor voldoende zoetwater. Het programma kent drie generieke deelprogramma's: veiligheid, zoetwater en nieuwbouw/ herstructurering. Daarnaast zijn er zes gebiedsgerichte deelprogramma's</p>	<p>westelijke Delta om een veilig, veerkrachtig en vitaal gebied te blijven ontwikkelen. In het uitvoeringsprogramma op de korte termijn is de Zandhonger Oosterschelde opgenomen, waarin zandsuppleties worden voorgesteld als maatregel om mee te groeien met de zeespiegelstijging</p>
<p>Beheers- en inrichtingsplan Nationaal Park Oosterschelde</p>	<p>in het plan van Nationaal Park de Oosterschelde wordt beschreven volgens welke richtlijnen beheer en inrichting vorm moeten krijgen in de Oosterschelde</p>	<p>in het plan wordt aangegeven, dat vanuit het Nationaal Park onderzoek naar mogelijke oplossingen/compenserende maatregelen in binnendijkse gebieden voor de zandhongerproblematiek dient te worden gestimuleerd. Met als nadrukkelijke aandachtspunten het in het beeld brengen van verzachting van de Deltaranden en onderzoek naar het effect van binnendijkse natuurontwikkeling op de botanische en ornithologische waarden van de Oosterschelde</p>